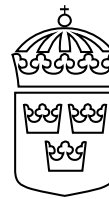

Regeringens skrivelse

2024/25:13

Anmälan av föreskrifter om tillfälligt skydd

Skr.
2024/25:13

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 12 september 2024

Ulf Kristersson

Johan Forssell
(Justitiedepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen anmäls att regeringen den 20 juni 2024 beslutade om en förordningsändring som innebär att punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen om ändring i utlänningsförordningen ska upphöra att gälla den 15 juli 2024. Förordningsändringen innebär att det inte längre utgör ett hinder att en person är folkbokförd när det tillfälliga skyddet ska förlängas. Anmälan om förordningsändringen görs i enlighet med 21 kap. 3 § andra stycket utlänningslagen.

Innehållsförteckning

1	Ärendet.....	3
2	EU:s massflyktsdirektiv och nationella regler om tillfälligt skydd.....	3
3	Personer som är folkbokförda ska kunna få sitt tillfälliga skydd förlängt	4
Bilaga 1	Förordning om ändring i utlänningsförordningen (2006:97)	6
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 september 2024		7

Sedan Rysslands militära invasion av Ukraina den 24 februari 2022 har flera miljoner människor flytt från landet. För att svara mot denna situation beslutade Europeiska unionens råd den 4 mars 2022 att aktivera rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (massflyktsdirektivet).

I rådets beslut anges vilka personkategorier som har rätt till tillfälligt skydd enligt direktivet. Det finns även möjlighet för medlemsstaterna att ge tillfälligt skydd åt ytterligare kategorier av fördrivna personer, om de fördrivits av samma skäl och från samma ursprungsland eller ursprungsregion. Regeringen har utnyttjat den möjligheten och beslutade den 7 april 2022 om en förordningsändring som innebär att även vissa personer som rest in i Sverige under perioden från och med den 30 oktober 2021 till och med den 23 februari 2022, och som efter inresan har fortsatt att vistas i Sverige, omfattas av tillfälligt skydd. Detta gällde dock inte en utlännings som var folkbokförd (SFS 2022:256, se även skr. 2021/22:271). Regeringen har den 13 december 2023 på nytt utnyttjat möjligheten att utvidga personkretsen genom att besluta om en förordningsändring som innebär att tillfälligt skydd får ges även till ukrainska medborgare och vissa andra som lagligen befann sig i Sverige före den 22 december 2023. Undantag gäller för den som är dömd för ett brott som har ett maximistraff på minst två års fängelse i straffskalan (SFS 2023:870, se även skr. 2023/24:89).

Regeringen har den 20 juni 2024 beslutat om ytterligare en förordningsändring som innebär att punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2023:870) om ändring i utlänningsförordningen (2006:97) ska upphöra att gälla den 15 juli 2024, se *bilaga*.

Föreskrifter om att ytterligare kategorier av fördrivna personer får ges uppehållstillstånd ska enligt 21 kap. 3 § andra stycket utlänningslagen (2005:716) anmälas till riksdagen genom en särskild skrivelse inom tre månader. Förordningsändringen anmäls genom denna skrivelse.

2 EU:s massflyktsdirektiv och nationella regler om tillfälligt skydd

Massflyktsdirektivet syftar till att personer i en massflyktsituation ska få ett omedelbart skydd och tillgång till sociala rättigheter samt till att det ska finnas en ansvarsfördelning mellan EU:s medlemsstater (prop. 2001/02:185 s.18). Rådet beslutar om när en massflyktsituation föreligger och vilka grupper av personer som ska omfattas av det tillfälliga skyddet (artikel 5 i massflyktsdirektivet). Medlemsstaterna får ge tillfälligt skydd åt ytterligare kategorier av fördrivna personer, dvs. utöver dem som

omfattas av rådets beslut, om de fördrivits av samma skäl och från samma ursprungsland eller ursprungsregion (artikel 7).

Bestämmelser som genomför massflyktsdirektivet finns i 21 kap. utlänningslagen. Bestämmelserna innebär att en utlänning som omfattas av ett beslut om tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet och som överförs till eller tas emot i Sverige ska ges ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, uppehållstillstånd med tillfälligt skydd. För att en person ska få vägras tillfälligt skydd ska samma grunder gälla som när flyktingar får vägras asyl (21 kap. 2 §). Ett uppehållstillstånd med tillfälligt skydd får inte gälla under längre tid än den tid som beslutats av rådet (21 kap. 6 §).

Regeringen får meddela föreskrifter om att ytterligare kategorier av fördrivna personer utöver dem som omfattas av rådets beslut får ges uppehållstillstånd med tillfälligt skydd, om dessa personer har fördrivits av samma skäl och från samma ursprungsland eller ursprungsregion. Sådana föreskrifter ska anmälas till riksdagen genom en särskild skrivelse inom tre månader (21 kap. 3 §).

3 Personer som är folkbokförda ska kunna få sitt tillfälliga skydd förlängt

Regeringen beslutade den 7 april 2022 om en förordningsändring som innebär att det tillfälliga skydd som följer av rådets genomförandebeslut ska gälla även för vissa personer som reste in i Sverige under perioden från och med den 30 oktober 2021 till och med den 23 februari 2022. Detta gällde dock inte för personer som var folkbokförda. Den 13 december 2023 utnyttjade regeringen återigen möjligheten att ge tillfälligt skydd åt ytterligare kategorier av fördrivna personer genom att besluta om en förordningsändring som innebär att tillfälligt skydd får ges även till ukrainska medborgare och vissa andra som lagligen befann sig i Sverige före den 22 december 2023. En övergångsbestämmelse infördes som föreskriver att personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt den tidigare lydelsen ska prövas enligt den lydelsen vid ansökan om förlängning av ett sådant uppehållstillstånd.

Det har framkommit att det finns personer som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt den tidigare lydelsen av utlänningsförordningen och som därefter har folkbokförts i Sverige. Den övergångsbestämmelse som infördes i december 2023 utgör därmed ett hinder för att dessa personer ska få förlängt uppehållstillstånd med tillfälligt skydd. Europeiska unionens råd har den 25 juni 2024 i genomförandebeslut (EU) 2024/1836 beslutat om förlängning av det tillfälliga skydd som infördes i mars 2022 till och med den 4 mars 2026. Många personer som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd kan därför komma att folkbokföras enligt de befintliga reglerna i folkbokföringslagen (1991:481). Regeringen har därtill i propositionen Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd (prop.

2023/24:151) föreslagit att en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering medger. För att inte folkbokföring ska vara ett hinder mot att beviljas förlängt uppehållstillstånd med tillfälligt skydd har regeringen den 20 juni 2024 beslutat om en förordningsändring som innebär att punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen om ändring i utlänningsförordningen ska upphöra att gälla den 15 juli 2024. Skr. 2024/25:13

Svensk författningssamling

Förordning om ändring i utlänningsförordningen (2006:97)

Utfärdad den 20 juni 2024

Regeringen föreskriver att punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2023:870) om ändring i utlänningsförordningen (2006:97) ska upphöra att gälla den 15 juli 2024.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Karl Rahm
(Justitiedepartementet)

SFS 2024:486

Publicerad
den 26 juni 2024

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 september 2024

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Svantesson, Ankarberg Johansson, Edholm, Waltersson Grönvall, Jonson, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottnér, M Persson, Wykman, Malmer Stenergard, Kullgren, Liljestränd, Brandberg, Bohlin, Pourmokhtari, Rosencrantz, Dousa.

Föredragande: statsrådet Forssell

Regeringen beslutar skrivelse Anmälan av föreskrifter om tillfälligt skydd